

My z KSM

Kwartalnik Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej (ukazuje się od 1992 r.) Nr 3/114/2024

Zdecydowana większość nadpłat za centralne ogrzewanie

W sezonie grzewczym 2023/2024 u zdecydowanej większości mieszkańców wystąpiły nadpłaty za centralne ogrzewanie. I to pomimo braku zewnętrznej dotacji do kosztów ciepła!

Dziękujemy Państwu za tak dobry wynik! Jak racjonalnie korzystać z centralnego ogrzewania i na co zwracać uwagę, by nie marnować ciepła i obniżyć rachunki?

[czytaj na stronie 4](#)

Walne Zgromadzenie wybrało Radę Nadzorczą KSM

Sierpniowe Walne Zgromadzenie wybrało Radę Nadzorczą KSM na lata 2024 - 2027. Nowa Rada już rozpoczęła pracę.

Na pierwszym posiedzeniu w dniu 12 września br. Rada Nadzorcza KSM ukonstytuowała się i podjęła ważne decyzje organizacyjne oraz wynikające z bieżącego funkcjonowania Spółdzielni.

[czytaj na stronie 7](#)

Miasto podnosi podatek od nieruchomości

Decyzją Rady Miasta Kielce od 1 stycznia 2025 roku zapłacimy wyższy podatek od nieruchomości.

Największe podwyżki dotyczą przedsiębiorców, ale dotkną one również mieszkańców Kielc.

Jak będą kształtowały się te i inne opłaty od nowego roku?

[czytaj na stronie 5](#)

KSM zgłasza projekty – Budżet Obywatelski to szansa na zmiany!

Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa przystępuje do najnowszej edycji Budżetu Obywatelskiego z inicjatywami, które mogą zmienić wygląd osiedli. Nowe miejsca rekreacyjne, tężnia, ekologiczne festyny, parking i więcej zieleni – to tylko niektóre z propozycji. Teraz wszystko zależy od mieszkańców! Dowiedz się, na jakie projekty warto oddać głos i jak możesz pomóc w ich realizacji.

[czytaj na stronie 2-3](#)

Nowe altany śmietnikowe na KSM-ie

W 22 już zmodernizowanych altanach śmietnikowych wszystkie pojemniki znajdują się wewnątrz pomieszczenia, tam gdzie było to możliwe przewidziano również oddzielne miejsce na przedmioty wielkogabarytowe. Dzięki temu śmietniki i ich otoczenie będzie bardziej uporządkowane i estetyczne.

Remont altan śmietnikowych i ich zamknięcie wyeliminuje podzucanie śmieci i ułatwi selektywne gromadzenie odpadów.

[czytaj na stronie 8](#)

24 września rozpoczyna się głosowanie w kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego!

Zachęcamy wszystkich mieszkańców Osiedli KSM do aktywnego udziału oraz wsparcia projektów dotyczących naszej okolicy! W tym roku, w związku ze zmianami w regulaminie i dopuszczeniem zgłaszania projektów na terenach zarządzanych przez spółdzielnie, jako Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa zgłosiliśmy kilka inicjatyw, które mogą poprawić jakość życia w naszym otoczeniu. Wasze wsparcie jest kluczowe dla ich realizacji! Poniżej znajdziecie Państwo szczegóły dotyczące głosowania oraz projekty z KSM, na które warto oddać głos!

JAK GŁOSOWAĆ?

Głosowanie trwa od 24 września do 7 października 2024 roku. Aby oddać głos, należy odwiedzić

stronę internetową Budżetu Obywatelskiego miasta Kielce: <https://bo.kielce.eu>.

Na stronie należy odnaleźć numery projektów, które Państwa interesują. Proces głosowania jest szybki, bezpieczny i dostępny wyłącznie online – strona jest własnością Urzędu Miasta, co gwarantuje pełną ochronę danych osobowych.

Ważne: w formularzu należy podać numer telefonu komórkowego. Na podany numer otrzymają Państwo SMS z kodem weryfikacyjnym, który umożliwi dokończenie głosowania. Formularz jest intuicyjny i łatwy w obsłudze, więc cały proces nie powinien sprawić trudności.

NOWE ZASADY!

W tym roku obowiązują nowe zasady głosowania. Każdy mieszkaniec Kielc może jednorazowo oddać głos na **4 projekty** – po jednym z każdej kategorii:

1. **Duży inwestycyjny (D)**
2. **Mały inwestycyjny (M)**
3. **Nieinwestycyjny (N)**
4. **Zielony - proekologiczny (Z)**

POTRZEBUJESZ POMOCY? JESTEŚMY DO DYSPOZYCJI!

Jeśli mają Państwo jakiegokolwiek trudności z głosowaniem, zapraszamy do:

- Punktu Informacyjno – Podawczego KSM – ul. Kujawska 26 (w godz. od 7:15 do 14:45),
- Administracji Osiedli:
- „Zagórska Północ” - ul. Ludwika Wawrzyńskiej 20,
- „Zagórska Południe” - ul. Zagórska 42,
- „Sandomierskie” – ul. Ceglana 14,
- „Sady” – ul. Wojewódzka 2 (w godz. od 7:00 do 15:00)
- Osiedlowych Klubów Kultury KSM:
- „Polonez” – ul. Pociuszka 17,
- „Słoneczko” – ul. Romualda 3,
- „Miniatura” – ul. Zagórska 65 (w godz. od 15:00 do 18:00)

Nasi pracownicy są do Państwa dyspozycji i chętnie pomogą w wypełnieniu formularza oraz odpowiedzą na wszelkie pytania. Ważne: prosimy o przyniesienie telefonu komórkowego, aby można było odczytać kod SMS, który jest niezbędny do zakończenia głosowania.

KSM TO PANY! BUDŻET OBYWATELSKI WYGRAMY!

Mocno liczymy na Państwa wsparcie! Wspólnie możemy zmienić nasze osiedla w miejsca, z których będziemy jeszcze bardziej dumni. Każdy oddany głos to krok ku lepszemu – więcej zieleni, nowoczesnych przestrzeni rekreacyjnych, nowych miejsc do spotkań dla naszych dzieci i sąsiadów. Oddanie głosu zajmuje dosłownie kilka minut, ale jego efekty mogą cieszyć nas przez lata. Połączmy siły i pokażmy, jak bardzo zależy nam na naszym miejscu do życia!

(TN)

W NUMERZE

Zapraszamy do zabawy

KSM modernizuje place zabaw, by były bezpieczne i atrakcyjne dla dzieci. Idąc z duchem czasu staramy się też proponować nowe formy rekreacji.

Czytaj na stronie 9

Browary na kieleckim Wielkopolu

Razem z Piotrem Modzelewskim z TPK zgłębiamy historię dzielnicy Kielc, w której wybudowano osiedla KSM.

Czytaj na stronie 10

Dokarmianie gołębi – dobre intencje, poważne konsekwencje!

W artykule przedstawiamy skutki dokarmiania gołębi i konsekwencje, jakie z niego wynikają.

Czytaj na stronie 6

ZAGŁOSUJ na projekty z KSM!

**KIELECKI
BUDŻET
OBYWATELSKI**

**KIELECKA
SPÓLDZIELNIA
MIESZKANIOWA**

www.ksm.pl

skanuj kod QR i głosuj!

bo.kielce.eu

24.09 – 7.10.2024

Tężnia solankowa to doskonały sposób na poprawę zdrowia i samopoczucia. Dzięki niej mieszkańcy będą mogli korzystać z dobroczynnych właściwości solanki, wspierających drogi oddechowe. Będzie to największa tężnia w Kielcach!

**TĘŻNIA SOLANKOWA W PARKU
PRZY FONTANNIE "ZODIAK"
numer projektu: M I 04**

**NOWA PRZESTRZEŃ REKREACYJNA
PRZY FONTANNIE "ZODIAK"
numer projektu: D I 15**

**PIT STOP
SANDOMIERSKA – PARKING
numer projektu: D I 13**

**EKO-FESTYN RODZINNY DLA
MIESZKAŃCÓW KIELC
numer projektu: N 38
numer projektu: N 50**

I ♥ KSM

[fb/spoldzielniaksm](https://www.facebook.com/spoldzielniaksm)

Zdecydowana większość nadpłat po rozliczeniu sezonu grzewczego 2023/2024!

Koniec sierpnia i wrzesień jest w Spółdzielni intensywnym czasem związanym z rozliczeniem kosztów ogrzewania i przygotowaniami do nowego sezonu grzewczego. W minionym okresie 2023/2024 u **zdecydowanej większości mieszkańców wystąpiły nadpłaty** za centralne ogrzewanie. I to pomimo braku rządowej dotacji do kosztów ciepła za ostatnią zimą! Dziękujemy Państwu za tak dobry wynik!

ło to, że ponoszone przez mieszkańców rachunki za ciepło były niższe – w przypadku mieszkania o pow. 50 m² o ok. 670 zł! Niestety, była to **jednorazowa pomoc, na którą nie mogliśmy liczyć w sezonie 2023/2024**, również obciążonym wysokimi kosztami energii elektrycznej, materiałów czy usług. Dlatego Spółdzielnia wdrożyła wszelkie możliwe działania, by ograniczyć negatywne skutki braku dotacji dla mieszkańców, przy jednoczesnym zapewnieniu nieprzerwanych dostaw ciepła, odpowiadających wymaganiom technicznym i przepisom prawa, a przede wszystkim potrzebom użytkowników. Ociepiliśmy węzły c. o., dzięki teledyktacji og-

rzewanie było dostosowane do zewnętrznych temperatur powietrza, z czym związane było także nieprzeogrzewanie klatek schodowych (pewnie pamiętacie Państwo, jak jeszcze kilka - kilkanaście lat temu na klatkach panowały niemal „tropikalne” klimaty, na co wielokrotnie skarżyli się mieszkańcy, pokonujący w zimowych przecież ubraniach kolejne stopnie i piętra, by dotrzeć do mieszkania). Sezon grzewczy zakończył się w zdecydowanej większości nadpłatami, choć - przez brak dotacji - mogą one nie być tak wysokie, jak w okresie 2022/2023.

DZIĘKUJEMY ZA RACJONALNE KORZYSTANIE Z CIEPŁA

Zakończenie sezonu grzewczego 2023/2024 z tak dobrym wynikiem nie byłoby możliwe bez współpracy z mieszkańcami, którzy racjonalnie, w sposób odpowiadający ich potrzebom i komfortowi cieplnemu korzystali z ogrzewania. W prawidłowym eksploatacji mieszkań nie chodzi bowiem o to,

SEZON GRZEWczy 2023/2024 BEZ DOFINANSOWANIA Z BUDŻETU PAŃSTWA

Przypomnijmy, że dzięki interwencji naszej Spółdzielni, w sezonie grzewczym 2022/2023 otrzymaliśmy ponad 4 miliony zł dotacji z budżetu państwa, która została proporcjonalnie rozdzielona na każde mieszkanie ogrzewane z systemu ciepłowniczego Zakładu Energetyki Ciepłej KSM. Oznacza-

by radykalnie rezygnować z ciepła i - wkładając kolejne warstwy ubrań - na stałe zakręcać kaloryfery! Przeciwnie, trzeba z niego efektywnie korzystać, zwracając baczną uwagę na sytuacje, w których niepotrzebnie je tracimy. A takich można wymienić wiele, jak choćby wietrzenie mieszkań przy odkręconych grzejnikach, suszenie prania na kaloryferach, zabudowywanie ich i zasłanianie w sposób utrudniający przenikanie ciepła, czy niestety nadal dosyć powszechne pozostawianie otwartych drzwi wejściowych i okien na klat-

kach schodowych. To przecież częsty widok: sąsiad palący pomimo zakazów - w oknie klatki schodowej, pozostawiający otwarte drzwi wejściowe, bo przecież musi wejść kilka razy, aby wnieść zakupy z samochodu, albo wyrzucić śmieci, czy wyjść z psem na spacer... Nie bójmy się zwracać uwagi w takich przypadkach, bo za ciepło, które „ucieknę na zewnątrz” płacą wszyscy mieszkańcy!

NOWY SEZON GRZEWCZY ZA PASEM

Dlatego przed zbliżającym się

kolejnym sezonem grzewczym prosimy Państwa, abyście kontynuowali dobre zasady i pozostawali wyczuleni na bezsensowne marnowanie ciepła. Bo choć wrzesień przywitał nas zdecydowanie letnimi temperaturami, my już przygotowujemy się pełną parą do kolejnego sezonu: kończymy remonty, uzupełniamy wodę w instalacjach, sprawdzamy samozamykacze w drzwiach, zamknięcia okien na klatkach, w piwnicach i częściach wspólnych budynków.

(AS)

Miasto podnosi podatek od nieruchomości

Z przyczyn niezależnych od Spółdzielni muszą wzrosnąć czynsze. Rada Miasta Kielce podczas odbywającej się w dniu 29 sierpnia 2024 roku sesji podjęła decyzję o podwyżce podatku od nieruchomości. Dużo więcej zapłacą zwłaszcza przedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność gospodarczą na terenie Kielc, jednak „głębiej do kieszeni” będą musieli sięgnąć również mieszkańcy.

NIESTETY STAWKI PODATKU WZROSŁĄ - W PRZYPADKU MIESZKAŃ O PONAD 45%

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Kielce od 1 stycznia 2025 roku stawka podatku za grunty przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej wzrośnie o 0,37 zł/m², a podatek od budynków, w których prowadzona jest taka działalność będzie wyższy o 6,80 zł/m². Za pozostałe grunty podatnicy zapłacą o 0,23 zł/m² więcej, zaś stawka podatku od budynków mieszkalnych i mieszkań wzrośnie o 0,37 zł/m². To podwyżka o ponad 45%!

CO Z INNYMI OPŁATAMI?

Podwyżka podatku od nieruchomości to zaledwie jeden ze składników wpływających na konieczność podwyższenia czynszu. Poza podatkiem istotne są także niez-

ależne od Spółdzielni wysokie ceny materiałów, towarów i świadczonych usług, wzrost cen energii elektrycznej i kosztów ubezpieczeń oraz prognozowany wskaźnik średniorocznej inflacji. Mimo to stawki opłat eksploatacyjnych za mieszkania w przypadku członków KSM zostaną podwyższone o kwotę nie większą niż 0,50 zł/m² mieszkania - średnio o 13%. A to dzięki dofinansowaniu eksploatacji mieszkań z wypracowywanego przez Spółdzielnię zysku pochodzącego np. z wynajmowania lokali użytkowych i terenów. W 21 budynkach wysokich, w których

obowiązujące opłaty za dźwigi nie pozwoliły na pokrycie kosztów ich utrzymania, po uwzględnieniu przewidywanego wzrostu cen, ustalono wyższe opłaty za korzystanie z tych urządzeń. Tu kluczową rolę odgrywa energia elektryczna, a wszyscy wiemy, jak wzrosły nasze rachunki za prąd.

(AS)

Dokarmianie gołębi – dobre intencje, poważne konsekwencje!

Dokarmianie gołębi, choć z pozoru wydaje się niewinnym gestem, wiąże się z poważnymi konsekwencjami dla przestrzeni miejskiej oraz budynków, a także karami finansowymi. Coraz więcej miast, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych decyduje się na przeciwdziałanie temu zjawisku z powodu licznych problemów, które ono generuje.

PROBLEMY Z DOKARMIANIEM

Głównym problemem związanym z dokarmianiem gołębi jest ich masowe gromadzenie się wokół miejsc, gdzie regularnie otrzymują pożywienie. To prowadzi do poważnych zanieczyszczeń. Odchody ptaków niszczą fasady budynków, balkony, pomniki. Gołębie zanieczyszczają również miejsca publiczne - chodniki, place czy parki, co stwarza nie tylko problemy estetyczne, ale także zdrowotne. Ich odchody mogą być źródłem groźnych chorób dla zdrowia, takich jak salmonelloza, ornitoza czy grybice.

GDZIE DOKARMIANIE JEST NIEDOZWOLONE?

W wielu miastach, spółdzielniach i wspólnotach mieszkaniowych obowiązują lokalne przepisy zabraniające dokarmiania gołębi. W Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej zakaz ten wynika z Regulaminu porządku domowego dla użytkowników lokali mieszkalnych. Zanieczyszczenia wywołane przez gromadzące się ptaki, a zwłaszcza ich odchody, mogą prowadzić do uszkodzeń infrastruktury – fasad budynków, pomników, balkonów oraz elementów małej architektury, jak np. osiedlowe ławki.

W przypadku zniszczenia elewacji budynków ich zarządcy mogą dochodzić roszczeń za szkody spowodowane przez zanieczyszczenia i pokrycie kosztów naprawy, zwłaszcza jeśli udowodnią, że są one wynikiem celowego dokarmiania ptaków.

KARY Z KODEKSU WYKROCZEŃ

W Polsce nie ma ogólnokrajowego zakazu dokarmiania gołębi, jednak skutki tego działania mogą prowadzić do kar finansowych. Zgodnie z kodeksem wykroczeń (art. 145), osoba, która zanieczyszcza przestrzeń publiczną, może zostać ukarana grzywną nie niższą niż 500 zł. Dotyczy to sytuacji, w których jedzenie rozrzucone dla ptaków pozostaje na ulicach, balkonach czy innych miejscach, przyciągając gołębie i prowadząc do zanieczyszczenia okolicy. Nieprzestrzeganie zakazu dokarmiania może skutkować mandatami nakładanymi przez straż miejską.

A CO W MROŻNĄ ZIMĘ?

Dokarmiajmy, ale z rozsądkiem i tylko wtedy, gdy ptaki rzeczy-

wiście mają trudności ze zdobywaniem pokarmu, na przykład podczas mroźnych zim. Nawet wówczas nie róbmy tego w miejscach, które mogą prowadzić do nadmiernego gromadzenia się ptaków, co przyczynia się do zanieczyszczenia przestrzeni miejskiej. Pamiętajmy, aby nie utrudniać innym mieszkańcom życia - wszyscy chcemy mieszkać w czystym i zadbanym otoczeniu.

JĘŚLI DOKARMIĄĆ, TO NIGDY CHLEBEM

Dokarmianie gołębi chlebem, który jest nieodpowiednim pokarmem dla wszystkich ptaków, może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak choroby układu pokarmowego, a w skrajnych przypadkach – do śmierci. Pamiętajmy również, że dokarmiane ptaki mogą tracić naturalne zdolności do samodzielnego znajdowania pożywienia, co wpływa negatywnie na ich zdolność do przetrwania w naturalnym środowisku.

(TN)

Regulamin porządku domowego dla użytkowników lokali mieszkalnych w Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej

§ 17 ust. 10

„Niedozwolone jest dokarmianie ptaków na balkonach, loggiach, parapetach okiennych oraz w pobliżu altan śmietnikowych”.

Walne Zgromadzenie wybrało Radę Nadzorczą KSM

Sierpniowe Walne Zgromadzenie Członków upłynęło pod znakiem wyboru Rady Nadzorczej, która jest organem nadzoru i kontroli nad działalnością Spółdzielni. Decyzja o wyłonieniu składu tego organu samorządu spółdzielczego należy bowiem do wyłącznych kompetencji Walnego Zgromadzenia.

WALNE DOKONAŁO WYBORU

Wszyscy członkowie KSM zostali poinformowani o możliwości zgłaszania kandydatur do Rady Nadzorczej w przekazanych im imiennych zawiadomieniach o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Kandydaci do Rady Nadzorczej musieli spełniać ustawowe i statutowe kryteria, takie jak m. in. członkostwo w Spółdzielni, niepozostawanie w sporze sądo-

wym z KSM czy brak zadłużenia. Osoby kandydujące do Rady mogły również przygotować nieobowiązkowe prezentacje, które zostały udostępnione dla członków w siedzibie Spółdzielni, na stronie internetowej i w miejscach obrad. Wszystko to by głosujący mogli lepiej poznać swoich przyszłych przedstawicieli. Spośród zgłoszonych kandydatów, w przeprowadzonym głosowaniu tajnym, Walne Zgromadzenie dokonało wyboru siedemnastoosobowej Rady Nadzorczej KSM na kadencję 2024-2027.

NOWA RADA NADZORCZA JUŻ ROZPOCZĘŁA PRACĘ

Nowa Rada Nadzorcza ukonstytuowała się na pierwszym posiedzeniu, wybierając ze swego grona siedmioosobowe Prezydium i wy-

nacząc komisje stałe, które są organem pomocniczym i opiniodawczym. Podjęto również szereg decyzji organizacyjnych, w tym m. in. dotyczącą pełnienia dyżurów dla członków naszej Spółdzielni. Jeżeli zgłoszą oni chęć spotkania się z przedstawicielami Rady, dyżury będą pełnione w każdy pierwszy wtorek miesiąca w godzinach od 16:30 do 18:00 w siedzibie KSM przy ul. Kujawskiej 26 w Kielcach.

ŻYCZYMY SUKCESÓW

Nowo wybranej Radzie Nadzorczej gratulujemy okazanego im przez członków Spółdzielni zaufania oraz życzymy dużo satysfakcji i radości z działań podejmowanych na rzecz społeczności KSM.

(AS)

Kreatywne Warsztaty z KSM

Uczestnicy kreatywnych warsztatów z KSM, które przez 7 tygodni odbywały się w Osiedlowych Klubach Kultury KSM „Miniatura”, „Słoneczko” i „Polonez” z pewnością nie narzekali na nudę. Zajęcia w Muzeum Zabawek i Zabawy, Radio Kielce, Manufakturze Słodczy, stadninie koni, na basenie Perła oraz wycieczki autokarowe – to

tylko przykłady licznych atrakcji. I choć wakacje jak zawsze – upłynęły zdecydowanie za szybko, już dziś zapraszamy wszystkich na nasze zajęcia! W ofercie znajdziecie między innymi warsztaty plastyczne, taniec, naukę śpiewu, gry na instrumentach czy angielski dla najmłodszych, a także wiele, wiele innych! Czekamy na Was!

(TK)

Zadbajmy o otoczenie altan!

Stare, połamane meble, zużyty sprzęt elektryczny, gruz i odpady po remontach, rozwiane torby foliowe, rozrzucone przez ptaki resztki żywności - tak wygląda otoczenie altan śmietnikowych na wielu osiedlach. Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa, chcąc zadbać o otoczenie, sukcesywnie modernizuje śmietniki, by wyglądały schludnie, nie szpeciły otoczenia i gwarantowały możliwość selektywnego zbierania odpadów.

NOWE ESTETYCZNE ALTANY ŚMIETNIKOWE

Naszym celem jest wyeliminowanie obrazków, jak przedstawiony na zdjęciu bałagan wokół altany na jednym z naszych osiedli. Dlatego w 22 już wyremontowanych miejscach gromadzenia odpadów wszystkie pojemniki znajdują się wewnątrz, drzwi są zamykane, aby żadna osoba nieuprawniona nie mogła podrzucić śmieci. Tam gdzie było to możliwe, obok altanek przewidziano osiatkowaną przestrzeń na przedmioty wielkogabarytowe, by nie zalegały bezładnie w ich otoczeniu, lecz w uporządkowany sposób oczekiwały na wywóz

w terminie wynikającym z przyjętego przez Miasto harmonogramu. Remont kolejnych 11 altan zostanie wykonany do końca bieżącego roku.

PAMIĘTAJMY O SEGREGACJI

Aby osiągnąć zamierzony efekt, potrzebujemy Państwa pomocy: przede wszystkim prosimy o zamykanie altan i nieudostępnianie kluczy, pastylek, czy kodów osobom nieuprawnionym. Pamiętajmy o segregowaniu odpadów - o zasadach selektywnej zbiórki informujemy w ogłoszeniach na

klatkach schodowych i na tablicach zawieszonych na śmietnikach. W przypadku stwierdzenia braku segregacji, Miasto nalicza opłaty jak za niesegregowane śmieci, które są dwukrotnie wyższe!

ZAMIĄST PODRZUCAĆ, ZAWIEŻ DO PSZOK!

Może nie wszyscy wiedzą, że **każdy mieszkaniec Kielc może NIEODPŁATNIE oddać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)** przy ul. Magazynowej 3 w Kielcach odpady, których nie można wrzucać do pojemników. Należą do nich: zużyte opony, odpady wielkogabarytowe, remontowe, budowlane, rozbiórkowe, gruz, chemikalia, sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie i akumulatory, gałęzie, liście, skoszoną trawę. Spółdzielnia za oddanie śmieci do Punktu musiałaby ponieść dodatkowe koszty.

PSZOK jest czynny:

wtorek - piątek: 10:00 do 18:00,
sobota: 8:00 do 16:00,
tel. kontaktowy: 609 322 123.
Może więc zamiast „z duszą na ramieniu”, pod osłoną nocy podrzucić pod altankę zużyte opony, połamane krzesło czy zepsuty telewizor, następnym razem w pełni legalnie i za darmo zawieźć je

do Punktu? Z pewnością byłoby to fair wobec sąsiadów i z korzyścią dla otoczenia - przecież wszyscy chcemy, by było ono zadbane i estetyczne. Wszak śmieci wyrzucać trzeba, ale czy trzeba przy tym śmiecić?

KORZYSTAJMY Z USŁUG ODRZUTOWOZU

Aby pozbyć się substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla

środowiska, korzystajmy z bezpłatnych usług odrzutowozu, który w terminach wynikających z harmonogramu odbiera pochodzące z gospodarstwa domowego: świetlówki, żarówki rtęciowe, termometry rtęciowe, przeterminowane leki, opakowania po środkach ochrony roślin, środkach owadobójczych, środkach do dezynfekcji, aerozolach, pozostałości farb, lakierów, środków do ochrony i konserwacji drewna, odpady zawierające oleje (filtry olejowe, smary techniczne, woski). Harmonogram jest dostępny na stronie www.pgo.kielce.pl/pl/uslugi/odrzutowoz.

NIE CHOWAJ MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH DO PIWNIC!

Pod żadnym pozorem nie chowajmy materiałów niebezpiecznych do piwnic, bo składowanie w nich

substancji łatwopalnych, toksycznych, żrących, cuchnących, zagrażających wybuchem może stwarzać duże niebezpieczeństwo dla mieszkańców. Po tragicznych wydarzeniach w Poznaniu w całej Polsce prowadzone są kontrole piwnic, a przechowywanie w nich niebezpiecznych materiałów jest zagrożone karą grzywny wynoszącą nawet do 5.000 zł!

(AS)

Zapraszamy do zabawy

Zamieszkiwanie w spółdzielczych zasobach to nie tylko życie w czterech ścianach własnego M, ale też możliwość korzystania z dobrze zagospodarowanego otoczenia i bogatej infrastruktury, która ma służyć spełnianiu potrzeb mieszkańców, w tym także w zakresie ich rekreacji i wypoczynku. Tym bowiem różnią się spółdzielnie od wspólnot mieszkaniowych czy budynków deweloperskich, które jedynie w minimalny sposób wyposażają swoje otoczenie w place zabaw, miejsca do wypoczynku czy tereny zielone.

PLACE ZABAW W CZERAZ I DZIŚ

Idea tworzenia miejsc, w których każdy mieszkaniec będzie mógł rozwijać potrzeby społeczne, a nie jedynie bytowe, sięga do zarania spółdzielczości. Również w Kieleckiej Spółdzielni Mieszkaniowej od początku 1958 roku przez cały okres jej budowy, ogromną wagę przywiązywano do zapewnienia właściwego zaplecza wypoczyn-

kowo – rekreacyjnego. Potwierdzają to archiwalne zdjęcia i wspomnienia rdzennych mieszkańców KSM-u, którzy każdą wolną chwilę dzieciństwa spędzali „na rakiecie”, „na alejkach”, „na samolocie” czy „na okręcie”. Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa postanowiła zmodernizować zaniedbywane przez dziesiątki lat place zabaw, odnawiając je i wyposażając z zachowaniem pamiętnego charakteru. Dzięki tym działaniom kolejne pokolenia młodych mieszkańców naszych osiedli mogą z zapałem, radością

i bezpiecznie (!) bawić się na nowych placach zabaw, choćby tym przy ul. Konarskiego czy przy ul. Boh. Warszawy, na których odtworzono (z nowoczesnym twistem) zarówno „historyczną” rakieta, jak i „his-

toryczny” okręt.

ZAGRAJMY W BULE

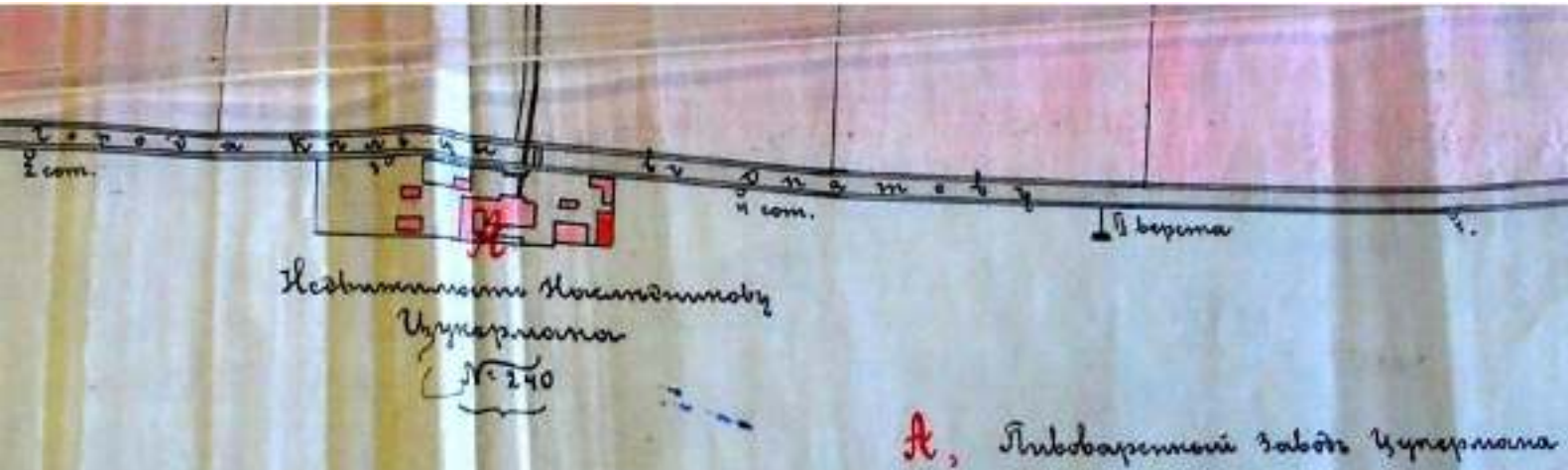
Idąc z duchem czasu, Spółdzielnia stara się także uatrakcyjnić miejsca rekreacyjno - wypoczynkowe i proponować mieszkańcom nowe formy aktywności. Stąd pomysł wybudowania na skwerze im. Mikołaja Kopernika boiska do gry w bule, czyli niezwykle popularnej zwłaszcza we Francji towarzyskiej gry zręcznościowej, chętnie rozgrywanej również przez dorosłych uczestników.

I tylko jedno pozostaje niezmiennie radość na buziach dzieci, jak zawsze BEZCENNA!

(AS)

Browary na kieleckim Wielkopolu

A - Browar Cukiermana na planie sytuacyjnym z 1896 r.
- kopia cyfrowa ze zbiorów APK, zespół archiwalny 21/31 RzGK, sygn. 17234

Początki browarnictwa na kieleckim Wielkopolu sięgają 1896 r., kiedy to w odległości około kilometra za granicami ówczesnego miasta przy dawnej drodze bodzentyńskiej /na nieruchomości nr 240/ powstał browar Judki Cukiermana z lokomobilą jako źródłem mocy i dwunastoosobową załogą. Judka Cukierman był przedsiębiorcą żydowskiego pochodzenia, jak również członkiem komitetu budowy kieleckiej synagogi i mykwy. Judka Cukierman prowadził browar na Wielkopolu co najmniej do 1907 r., jednakże wkrótce porzucił zainteresowanie przemysłem spożywczym angażując się w przemysł mineralny, stając się współwłaścicielem cegielni na Domaszowskim Przedmieściu.

Kontynuatorem browarnego dzieła Judki Cukiermana na Wielkopolu był Adolf Wilner, który po 1907 r. prowadził browar w tej samej lokalizacji. Adolf Wilner był bogatym i wpływowym przedwojennym żydowskim kupcem (handlował ropą naftową, naftą i benzyną) oraz przemysłowcem (władał m.in. młynem przemysłowym „Rekord” oraz fabryką sztyftów do obuwia przy ul. Młynarskiej 18), był też radnym Rady Miasta Kielc. W 1909 r. wartość produkcji niewielkiego browaru Wilnera przy ulicy Bodzentyńskiej - zatrudniającego wówczas 12 robotników - wyniosła 30000 rubli. Browar Wilnera utrzymywał produkcję piwa również w czasie pierwszej wojny światowej (w 1916 r. Adolf Wilner płacił podatek od wyrobu piwa w wysokości 3417 koron austriackich).

W tej samej lokalizacji co browar Wilnera przed pierwszą wojną światową powstał też browar parowy braci Sternfeld (ówczesny adres: Kielce, ul. Bodzentyńska 67). W 1913 r. wyprodukowano w nim 7000 pudów słoju oraz 42000 wiader piwa. Produkcja spadła w czasie pierwszej wojny światowej i w 1920 r. wyniosła 1750 pudów słoju i 30000 wiader piwa.

Na początku lat 20-tych XX wieku browar parowy braci Sternfeld przejął Majer Kaufman, natomiast właścicielem dawnego browaru Wilnera pod nową nawą Browar „Korona” został Abram Taub. Według stanu na 1928 r. w Kielcach przy ul. Bodzentyńskiej 67 działały dwa browary. Właścicielem jednego z browarów był Kaufman Majer, natomiast właścicielem drugiego - figurującego jako Browar „Korona” - był Abram Taub. Wkrótce oba browary zostały połączone przez Majera Kaufmana i według stanu na 1930 r. w Kielcach przy ul. Bodzentyńskiej 67 funkcjonował jeden zjednoczony podmiot gospodarczy pod nazwą „Korona” Browar Parowy, którego właścicielem był Majer Kaufman, natomiast dzierżawcą został Abram Taub. Warto nadmienić, iż Majer Kaufman przy ul. Bodzentyńskiej 67 prowadził również fabrykę wód gazowanych oraz młyn, a także dysponował biurem przewozowo - ekspedycyjnym. Browar „Korona” Majera Kaufmana funkcjonował jeszcze na początku lat 30-tych XX wieku ale wkrótce zaprzestano w nim wytwarzania piwa w związku z gwałtownym załamaniem się rynku piwowarskiego w Polsce w czasie wielkiego kryzysu gospodarczego. Do czasów współczesnych zachowała się reprodukcja akwareli Borysa Kononowa z 1936 r. przedstawiająca widok na dawny browar „Korona” od strony ulicy Pomorskiej.

reprodukcja akwareli „Stary browar za rogatkami dawnych Kielc” z 1936 r.
autorstwa Borysa Kononowa - kopia cyfrowa ze zbiorów WKZ, nr negatywu 16.325

Opustoszałe i niszczące budynki pobrowarne dotrwały do drugiej połowy lat 60-tych XX wieku. W miejscu dawnego browaru miał zostać wybudowany dwukondygnacyjny Spółdzielczy Dom Handlowy „TURYSTA” ale ten projekt z 1967 r. (autorstwa inż. Jerzego Żukowskiego) ostatecznie nie został zrealizowany. Pozostałości zabudowań dawnego browaru „Korona” zostały wyburzone w 1969 r., natomiast piwnice wówczas częściowo zniszczono a resztę zasypano w trakcie budowy wieżowca przy ul. Armii Czerwonej 160 (obecnie ul. Sandomierska 160). Widoczną pamiątką po piwnicach browaru Kaufmana jest skarpa porośnięta zielenią, znajdująca się pomiędzy wspomnianym wieżowcem a spółdzielczym placem zabaw.

pozostałości piwnic dawnego browaru Kaufmana
- fot. Krzysztof Wilczyński, 1969 r.

W obecnych czasach do tradycyjnej nazwy dawnego browaru z Wielkopola nawiązuje kielecki browar restauracyjny „Korona” wytwarzający wyśmienite lokalne piwa rzemieślnicze.

Piotr Modzelewski

Towarzystwo Przyjaciół
Kielc

ROZKŁAD ZAJĘĆ W OSIEDLOWYCH KLUBACH KULTURY KSM W ROKU 2024/2025

 KOLEJKA SPÓDZIEMNA KSM WESOŁAWY	 POLONEZ	 MINIATURA	 SŁONECZKO
PONIEDZIAŁEK	9.00- 16.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 13.00- 20.00 Zajęcia wokalne (indywidualne) 12.00- 20.00 Nauka gry na instrumentach (indywidualne) 12.00- 20.00 Beatbox (indywidualne) 18.00- 19.00 Szkoła Tańca NOELE (akrobatyka) 19.00- 20.00 Szkoła Tańca NOELE (Cheerleaders)	12.00- 16.00 Zajęcia fotograficzne (konsultacje indywidualne) 17.00- 18.00 Gimnastyka Dorosli 17.00- 18.30 Plastyka dla dzieci 18.00- 19.00 Zumba 18.00- 20.00 Stepowanie dzieci 20.00- 21.00 Stepowanie dorosli	14.00- 16.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 16.30- 18.00 Plastyka dla dzieci 17.00- 18.00 Zajęcia taneczne dla dzieci 18.45- 19.45 Gimnastyka dla Pań
WTOREK	8.30- 15.30 Zajęcia wokalne (indywidualne) 9.00- 10.00 Joga 13.00- 16.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 17.00- 18.30 Plastyka dla dzieci 17.00- 18.00 Gjong 18.00- 19.00 Zumba Kids 19.00- 20.00 Zumba	12.00- 14.00 Spotkania KAP 65 17.00- 18.30 Plastyka dla dzieci 17.00- 20.00 Zajęcia teatralne 18.00- 20.00 Tenis Stołowy	10.00- 14.00 Warsztaty Tackle 14.00- 20.00 Nauka gry na instrumentach (indywidualne) 14.00- 20.00 Beatbox (indywidualne) 14.00- 16.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 16.00- 17.00 Art English Class 17.15 - 18.45 Rysunek i malarstwo dla dzieci i młodzieży 17.00- 18.30 Tango Argentynskie - początkujący 18.30- 20.00 Tango Argentynskie *14.00- 15.00 (1-wyższy wtorek m-c) Dytur Dzielnicowego
ŚRODA	10.00 – 11.00 Art English Class 12.00 – 13.30 Zajęcia artystyczne: Pisanie (kon (dla dorosłych) IMPREZY KULTURALNE	13.00- 20.00 Zajęcia wokalne (indywidualne) 14.00- 20.00 Nauka gry na instrumentach (indywidualne) 14.00- 20.00 Beatbox (indywidualne) 17.00- 18.00 Gimnastyka Dorosli 17.00 – 18.30 Zajęcia fotograficzne 18.00- 19.00 Stepowanie dzieci 19.00- 20.00 Stepowanie dorosli	17.00- 18.00 Zajęcia taneczne dla dzieci 18.45- 19.45 Gimnastyka dla Pań
CZWARTEK	9.00- 11.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 12.00- 13.00 Art English Class 12.00- 14.00 chór Animsur 16.30- 17.30 Szkoła Tańca NOELE (jazz balet) 17.30- 19.00 Szkoła Tańca NOELE (jazz modern) 19.00- 20.00 Szkoła Tańca NOELE (latino dla Pań)	IMPREZY KULTURALNE	8.30- 15.30 Zajęcia wokalne (indywidualne) IMPREZY KULTURALNE
PIĄTEK	8.30- 15.30 Zajęcia wokalne (indywidualne) 9.00- 10.00 Joga 13.00- 16.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 14.30-15.15 Zumbini 17.00- 18.30 Szkoła Tańca NOELE (jazz modern) 17.00- 18.30 Rysunek i malarstwo	8.30- 11.30 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych (konsultacje indywidualne) 12.00- 14.00 Spotkania KAP 65 (konsultacje indywidualne) 14.00- 16.00 Zajęcia fotograficzne (konsultacje indywidualne)	9.00- 11.00 Rysunek i malarstwo. Kurs przygotowawczy do Szkół Plastycznych i ASP (konsultacje indywidualne) 12.00- 13.00 Art English Class 18.45- 19.45 Gimnastyka dla Pań
SOBOTA	WIECZORKI TANECZNE	-	-